

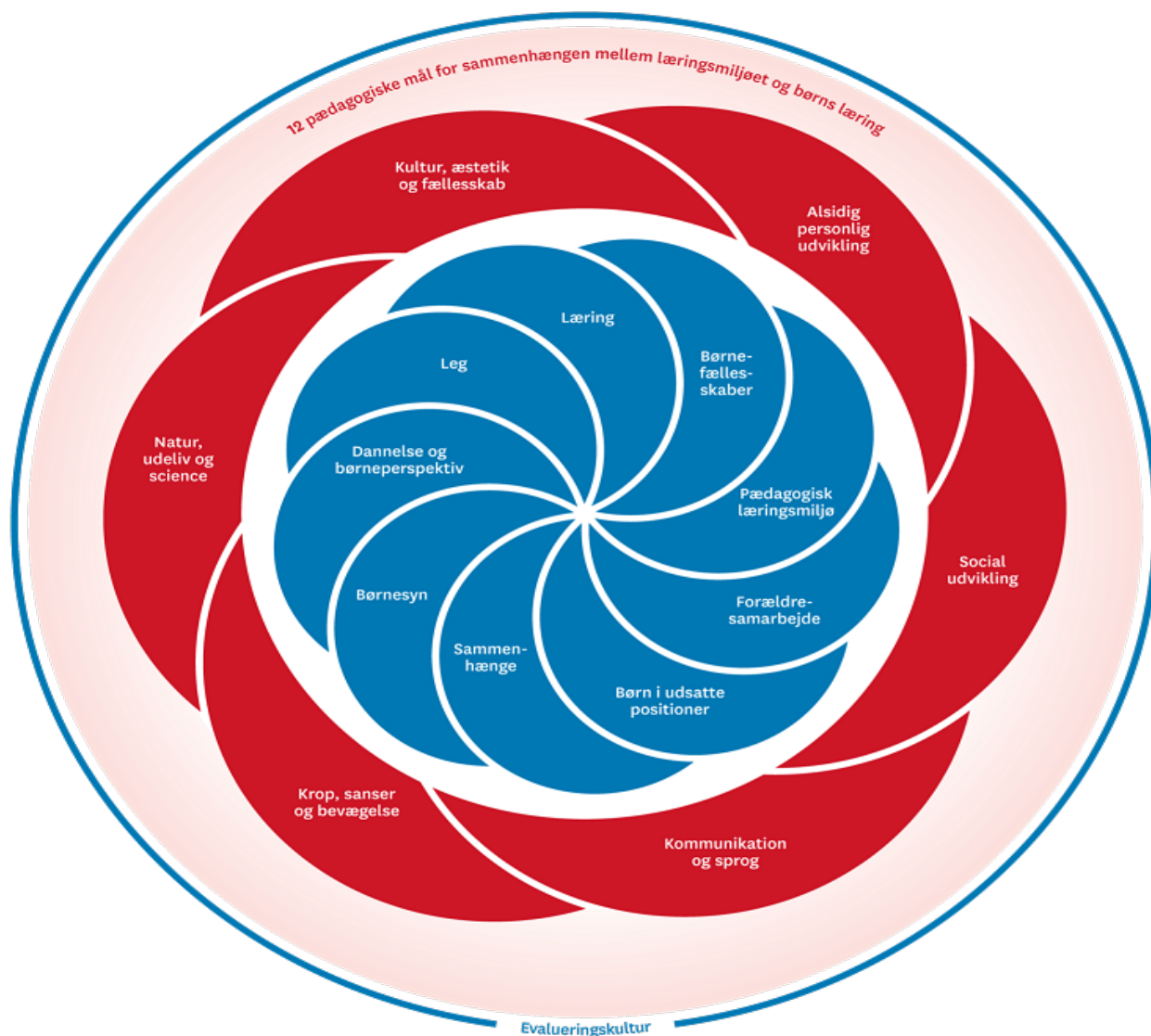
Pædagogisk læreplan for Børnehuset Svanen 2024-2026



Børnehuset Svanen



Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan



Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi i svanen

Børnehuset Svanen er en privat integreret institution og en del af Trygge institutioner. Svanen blev oprettet i 2011 og som den første af Trygges institutioner. Vi er normeret til 25 vuggestuebørn og 24 børnehavebørn.

Vi bor i en villa på Svanemøllevej på Østerbro med byen, parker, toge og stranden som vores naboer.

Vi har til huse i en charmerende gammel villa Dvs. vi har ikke voldsomt mange m2, hverken ude eller inde, men det som vi måske mangler i kvadratmeter, har vi i vores pædagogiske rammer og det er disse rammer, der skaber nærvær for det enkelte barn og børnegruppen.

Vores overordnede pædagogiske principper tager udgangspunkt i børneperspektivet og børnesynet, at hvert barn har værdi i sig selv. Læring sker hele dagen og med fokus på dette, ser vi på læring som et pædagogisk redskab også i rutine situationer.

Værdier

Barnet har værdi i sig selv, og vi skal som de voksne være med til at styrke og udvikle børnene til at blive nysgerrige og trygge mennesker, der i deres dannelse skaber relationer, tilegner sproglige kommunikative kompetencer og ikke mindst føler sig som en del af et fællesskab. Det gør vi bl.a. ved at gå forrest, ved siden af og bag børnene. Vi arbejder ud fra det anerkendende perspektiv med fokus på anerkendelse af det hele barn, barnets ressourcer og kompetencer.

Derudover har vi fokus på:

- Den pædagogiske hverdag for børnene og det pædagogiske personales understøttelse af dette.
- Legens betydning for barnets udvikling, dannelse, relationer og læring.
- Den sproglige udvikling hos det enkelte barn og i barnets dannelse af relationer.
- Alle børns ret til fællesskabet og arbejdet med børn i udsatte positioner.
- Børnefællesskaber som pejlesnor for det enkelte barn og børnegruppen, samt det pædagogiske arbejde i dagligdagen.
- Den gode overgang mellem hjem og institution, vuggestue til børnehave og overgangen fra børnehaven til skolen.
- Det gode forældresamarbejde og den daglige kontakt til forældrene.

Vi vil i vores nye styrket læreplan underbygge dette mere.



Pædagogisk grundlag

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Alle børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og sociale relationer.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** "Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere tilstede i nogle sammenhænge end andre."



Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

Ethvert barn har værdi i sig selv, og ethvert barn skal have en meningsfuld hverdag med nærværende voksne, der understøtter barnets udvikling og behov. I Svanen vægter vi disse værdier højt og arbejder altid med barnet og nærværet i fokus omkring det enkelte barn og børnegruppen. I vuggestuen ser vi de mindste børn undersøge og spejle sig i de mennesker, som de omgiver sig med.

Vi ser det som et vigtigt fokus at gribe det lille barns initiativ med lyde, fagter og mimik, dermed anerkendes barnets lyst til at skabe relationer, lyst til at lege og være nysgerrig på livet.

Mangfoldighed og retten til forskellighed gør vi meget ud af at lære børnene. I børnehaven fortæller vi for eksempel ofte historier, hvor der kan være en form for læring og udvide barnets nysgerrighed, som man så kan snakke ind i, undre sig over og snakke løsninger på, sammen med børnene. På den måde lærer vi børnene at reflektere og være nysgerrige på andre.

I Svanen arbejder vi meget med værdien hos det enkelte barn. Vi mener børn udvikler sig gennem læring og kunnen. Derfor har vi fokus på det selvhjulpne barn og mesteringen for barnet. Vi, som voksne, går foran og bruger også fællesskabet som læringen for barnet og børnegruppen. I Svanen vil man kunne se det gennem dagen ved garderobe-aktiviteter (tøj på og af) ved spisning (dække bord, dialoger og osv.) Vi er som voksne optaget af læring, der sker i både planlagte og hverdagens rutine situationer.

Dannelse og børneperspektiv

Når vi arbejder med dannelsesbegrebet i Svanen, ser vi barnet som aktiv deltager, hvor det er barnets værdier og viden, der skabes i forbindelse med barnets udvikling. Vi ser altid fra børneperspektivet, altså set ud fra barnets oplevelser og virkelighed. Hvad er det barnet bidrager med i fællesskabet, og hvordan sætter vi det aktivt i spil

Eks. Vi giver børnene en øvebane og arbejder pædagogisk med at lære børnene, både de største og de mindste, at sætte sig i andres sted, spejle sig i hinanden og gennem denne dannelse få adgang til fællesskaber.

Ligesom vi forsøger at styrke børnenes evne til at tilpasse en leg eller nogle roller i legen, hvis et nyt barn gerne vil være med i stedet for ekskludere, inkluderes det i fællesskabet.

I de år de er hos os i Svanen, er vores pædagogiske mål at børnene også dannes gennem deres relationer og egen opmærksomhed for deres følelser og grænser.

Forskning viser, at børn, der inddrages, trives bedre, og at inddragelse af børneperspektiver kan styrke det pædagogiske blik for faglighed og kvalitet, fordi børnene kan give indsigter, man ellers ikke kan få. (EVA 2022 evalueringsinstituttet)

I Svanen har vi altid arbejdet ud fra barnet og børneperspektivet med fokus på det enkelte barn og de ressourcer, barnet har. I nysgerrigheden for barnet sætter vi os selv som voksne i barnets sted, ser det ud fra barnets virkelighed og intentioner.

Det kunne ses ved, at der i Svanen er fokus på børnenes initiativer, læring og udfoldelse.

Eksempel:

I Svanen holder vi fast i de daglige samlinger for børnene, der har vi fokus på dannelse og børnenes perspektiv. I samlingen lytter vi til hinanden, det kan være noget barnet har oplevet derhjemme, eller set på vejen til institutionen, altså barnets virkelighed. Derudover giver vi barnet i valget af sange og anerkendelse for de andre og deres valg. I samlingen lærer vi om forskellighed, lytter til hinanden og lærer at være nysgerrige på andre.

Leg

I legen indgår der rigtig meget læring og masser af relationsdannelse mellem børnene. Med fokus på legen er vi bevidste om, at barnets udvikling og sociale dannelse finder sted. Så i Svanen arbejdes der med legens betydning både for de mindste og de større børn. Legens betydning for børnenes udvikling rykker sig fra vuggestue til børnehave, det ser og anerkender vi både stuevis og på tværs i huset.

Vi studerer børnenes legefærdigheder og understøtter barnet dér hvor barnet er i sin legeudvikling (Zone for nærmeste udvikling). Derved skabes differentierede legefællesskaber alt efter alder, udvikling og behov.

Vi er meget bevidste om de mestringsstrategier børnene opnår gennem legen og hvordan legen giver mulighed for udviklingen hos barnet.

Når det lille barn viser initiativ til at give og modtage fra andre børn, arbejder vi bevidst med små legegrupper. At dele børnene op i mindre legegrupper prioriteres, da vi dermed ser effekten af børnenes relationsdannelse, selvværd og sociale interaktion med de andre børn.

Alle børn har godt af mindre legegrupper. Det giver først og fremmest ro og plads til at udfolde sig i legen.

At opdele børnene er et pædagogisk redskab. Det er en pædagogisk metode at hjælpe børnene med at skabe mindre legegrupper, eller nye legegrupper, nye roller osv.

Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. (EVA 2022 evalueringsinstituttet)

Som voksen i Svanen deltager vi ofte i legen hvor det giver mening for legen, barnet og gruppen. Vores rolle kan være at inspirere og være børnene mod afbrydelser og sikre mulighed for fordybelse for både børn, der leger selv eller med andre børn. Det er vigtigt at vi anerkender børns forskellige lege og reflekterer over egen praksis for at sikre, at alle former for leg har gode udfoldelsesmuligheder. Derudover at sikre muligheder for, at alle børn får forskellige og alsidige lege-erfaringer ved at støtte op, inspirere og give børn mulighed for at udfolde sig i forskellige legeformer.

Eks.

Der er et barn, der ud fra et voksent perspektiv kan se ud, som om han ikke deltager i legen. Men da den voksne taler med barnet om deltagelse i legen, viser det sig at barnet har en indre fantasi, dette italesætter den voksne sammen med barnet over for børnegruppen og de andre børn drager hans fantasi ind i deres lege. Den voksne understøtter barnet i gruppen ved at bruge barnets historie i fordeling af roller og indgår selv som voksen i skabelsen af legen.

Læring

Sker hele tiden, hele dagen i leg, i hverdagens rutiner og i mødet mellem barn/barn og barn/voksen. Læring sker gennem hele livet og mange af vores grundsten bliver lagt i barndommen. Derfor er vi også bevidste om det ansvar, vi som voksne har i den pædagogiske tilrettelæggelse og adfærd.

Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan rummene i institutionen indrettes og bruges, herunder også de pædagogiske overvejelser ift. legetøj, inventar, redskaber, materialer m.m. Derudover påvirkes læringsmiljøet af, hvordan de pædagogiske medarbejdere bruger deres kompetencer, faglighed og personlige tilgang til børnene. Vi er optaget af at kunne tilbyde børn både spændende og udfordrende læringsmiljøer.

Vi har legezoner både inde og ude. Det er dog ikke mere opdelt end at børnene ofte udvider eller eksperimenterer i zonerne. Ofte er der en helt klar sammenhæng mellem de ting vi taler med dem om, historier vi fortæller eller noget de har set derhjemme på tv, som de omsætter til en ny leg, hvor de giver sig selv og hinanden roller mm. Ofte selvfølgelig med hjælp og lidt indblanding fra os voksne for at få det til at fungere. Vi lærer fx børnene at inkludere hinanden i legene. Man kan næsten altid finde roller som passer alle. Det kunne også være en fysisk udfordring i en leg som kræver balance, finmotorisk læring og/eller lignende, som vi voksne kan være behjælpelige med og som ender med at styrke børnenes muligheder for at udfolde sig.

Vores store børn vokser voldsomt meget af at 'få lov' til ting, som de mindre ikke må. Det kunne være at gå op i børnehaven og hente noget, som en af de små havde glemt, hjælpe en af de små med at gå op til en anden voksen efter et plaster eller måske få lov at gå udenfor eller ovenpå lidt før alle de andre, for lige at få lov at gynte lidt inden de små vælter ud eller lign. De går oftest stor/lille hånd i hånd når vi går tur i trafikken. Det vokser de store af, men også de små, som føler sig ekstra store dér.

Børnene er alle forskellige og har forskellige legemønstre og færdigheder. Vi voksne i Svanen gør en stor indsats for at alle børn skal føle sig som en del af legefællesskabet og at ingen skal føle at ingen føler sig udenfor – eller måske altid skal falde ind i samme rolle for at få lov at blive en del af en leg. Børnene lærer på den måde at give hinanden plads i legene. Der vil altid være lege som skal udforskes eller rykkes et nyt sted hen efter noget tid. Også selvom de til en start, er voksenstyrede. Her er det vigtigt at børnene bliver guidet, hjulpet og udfordret løbende.

Måden vi taler til og med børnene er meget vigtig, da der kan være utrolig meget læring at hente for et barn i en samtale med en voksen. Ligesom der kan ske i en aktivitet eller en anden læringssituation. Læringssituationer opstår/foregår hele tiden.

I Svanen har vi pædagogisk fokus på selvhjælp i læringen for det enkelte barn. Når barnet oplever succes ved opdagelsen af egne kompetencer og vedholdenhed, lærer barnet meget om sig selv og det samme gør børnegruppen omkring det enkelte barn. Hverdagens rutiner bruger vi aktivt fx i garderoben hvor børnene øver sig i at tage tøj på og hvor børnene hjælper hinanden, vi giver børnene roen og tiden til dette.



Børnefællesskaber

I Svanen indgår barnet i et fællesskab med mange andre børn og voksne. Dette både på tværs af huset og i egne grupper.

Leg, dannelse og læring sker bl.a. i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale er med til at sætte rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvis barnet skal opleve at være en del af fællesskabet, være deltagende og lyttet til. I svanen skaber vi plads og rammer til, at barnet både kan vise initiativ og være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber mulighed for deltagelse for alle børn.

Da Svanen er et lille hus, skaber dette også et naturligt tæt samarbejde og mulighed for fællesskaber på tværs af huset, hvilket vi aktivt bruger i det pædagogiske arbejde.

Vi arbejder med at skabe nye relationer mellem børnene samt muligheden for at prøve forskellige konstellationer og roller.

Institutionens børnefællesskaber giver mulighed for, at alle børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur.

Eks.

I svanen gør vi meget ud af besøg mellem de forskellige grupper og etager i huset. Vi har planlagte og mere spontane besøg og skabelsen af relationer mellem de forskellige børn. Vi er opmærksomme på børnenes skabelse af fællesskaber på tværs af huset og bruger vores legeplads aktivt til dette. Derudover har vi fokus på samarbejde på tværs, så alle kan lære hinanden bedre at kende.

Det kunne eks. være at de største børn gik med på tur, fælles yoga mm.



Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for hele dagen at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Svanen mener vi at et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for at vi kan arbejde med børns læring. Som vi skriver, har vi fokus på læringsmiljøer over hele dagen – fra barnet kommer hos os om morgen og til det går hjem og gerne også i samarbejde med forældrene. Læringsmiljø er et centralt begreb og er der hvor barnet lærer om sig selv, og der hvor børnene også lærer at indgå i fællesskaber, der skabes i samspil med andre børn og voksne.

Så vores børn i Svanen er i læringsmiljøer hele tiden, og de er i mange forskellige læringsrum i løbet dagen. Der er det fysiske læringsmiljø som vi ofte har skabt enten som voksne eller sammen med børnene, så der når de leger både sammen eller alene er de pædagogiske aktiviteter, og de pædagogiske rutiner og overgange. I Svanen sørger vi for at etablere pædagogiske læringsmiljøer hele dagen, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

I hverdagen i Svanen har vi fokus på de planlagte pædagogiske aktiviteter og det mere børneinitieret, som kan være lege og andre aktiviteter der følger børnenes initiativer. Vi prøver at sikre os at der er mulighed og plads til begge og den læring der opstår i de situationer, samt følger børnenes initiativer og nysgerrighed og tilrettelægger aktiviteter, som understøtter det de er optaget af lige her og nu.

"Fra garderoben til haven – et socialt rum, hvor børnene skal finde legerelationer på ny efter frokost/garderoben"

Hver dag efter frokost og garderobetid er børnene i haven et par timer, hvor de sociale relationer er i højsæde. Tiden i garderoben er vigtig for, hvordan børnene finder hinanden, og hvordan legerelationer opstår. Fx hvis der er et barn, som er udfordret i garderoben med tøjet, og som derfor oftest kommer sidst ned, kan det være svært for dette barn at komme ind i fællesskabet. Her er det en pædagogisk opgave at bane vejen og være opmærksom på den sociale udvikling i legen.

I et hus som Svanen er vi ofte nødt til at ændre lidt på de fysiske rammer selv løbende. Det kan fx være at hjælpe med at køre sand fra den ene ende af legepladsen til den anden, hvor sandkassen er. Det kan være at hjælpe med at finde grene til at tænde et bål. Eller måske at hjælpe med at åbne en kæmpe papkasse med en ny gåvogn til vuggestuen, hænge et solsejl op eller måske hjælpe med at bygge et højbed ud af en gammel ødelagt bænke. Vi lærer børnene, at man kommer længst ved at hjælpe hinanden, og at det faktisk kan være rigtig sjovt og givende at få lavet noget sammen.



Samarbejde med forældre om børns læring

I samtlige Trygge Institutioner ser vi dialogen mellem det pædagogiske personale og forældrene som et væsentligt element for det enkelte barns udvikling, trivsel og læring og finder det derfor vigtigt med en åben og tæt dialog med forældrene i det daglige.

I Svanen får vi ikke bare et nyt barn der starter, vi får også nogle nye forældre i institutionen. Vi mener det er vigtigt med et godt samarbejde både for forældrene er trygge ved deres valg af institution og sikre barnet trivsel og udvikling i vores samarbejde. Alt efter behov afholder vi løbende forældresamtaler gennem barnets tid i Svanen. Her giver vi et indblik i hinandens syn på barnets trivsel og udvikling samt sætter fokus på, hvad barnet har brug for i deres videre udvikling og trivsel.

Vi vægter højt at have den daglige dialog med forældrene, da det giver god mulighed for det tætte samarbejde mellem forældre og institution. Der skabes en relation og en tryghed i forholdet mellem personale og forældre, hvilket gør det nemmere at tale om det, der kunne være eller blive svært eller udfordrende. Samtidig viser vi børnene det naturlige og gode sammenhold rundt om dem hjemme og i institutionen.

I vores kommunikation med forældre bruger vi også vores digitale platform Famly. Her kan vi kommunikere sammen, dokumentere vores praksis og ikke mindst også på tværs af forældre og deres kommunikation sammen.

I forældrebestyrelsen er der fokus på det nære og på det, der foregår i dagligdagen. Her giver forældrene tilbagemeldinger på den oplevede praksis og det er i dette læringsrum vi kommunikerer om det der rør sig i huset og hvad der er og skal være fokus på.

Der er to forældremøder om året, hvor forældrene får indblik i deres børns dagligdag.



Børn i udsatte positioner

I Svanen har vi børnene i centrum. Børn er forskellige individer og har også forskellige forudsætninger og familiebaggrund både kulturelt og socioøkonomisk. Hvert enkelt barn skal rummes og imødekommes der hvor det er og hvor familien er.

Børn i udsatte positioner er ikke entydigt og udfordringerne er forskellige, men det pædagogiske personale har et øget fokus på de børn og hvad deres individuelle behov er, men også hvordan de fungerer i fællesskabet, da de er en i særlig sårbar situation.

I Svanen skal vi sikre os, at børn i en udsat position har adgang til børnefællesskaber, hvor de oplever trivsel og udvikling. Det gør vi ved at have fokus på, at alle børn er en del af et betydningsfuldt fællesskab. Børn i udsatte positioner skal, så vidt det er muligt, opleve de kan

mestre og være i den situation der skabes eller er for barnet, dette med voksen faglig involvering og guiden. Det gør vi med et tæt samarbejde med familien og barnet i de kompetencer, barnet har og vi kan arbejde videre på og udfolde i læringen med barnet.

Da et af vores mål er samarbejde på tværs af huset betyder det, at der er et fintmasket net af pædagoger, der i tæt samarbejde opsporer de børn der af forskellige grunde kommer/er i udsatte positioner. Via stue- og personalemøder bliver disse børns udfordringer, kortlagt med efterfølgende handleplan og evaluering. Selvfølgelig i tæt dialog med forældrene og hvis der er andre instanser inden over så som psykolog, ergo- og fysioterapeut osv.



Hvordan skaber vi sammenhæng til børnehaveklassen

Vi laver generelt forskellige aktiviteter, der gør børnene parat til at modtage læring. Fx når vi holder morgensamling og de øver sig i at fortælle om oplevelser eller emner, vi er i gang med. Derudover øver børnene sig i at være stille og lytte til andre og eventuelt spørge ind eller fortælle videre. Derudover har vi fokus på fællesskabet i huset, i grupperne og på de relationer, de skaber gennem tiden hos os.

Derudover har vi i Svanen fokus på at det gøres på en måde, så børnene oplever en mere glidende overgang fra daginstitutionslivet til skolegang. Vi understøtter børnene i deres nysgerrighed i forhold til matematisk opmærksomhed og sprogforståelse. Vi taler om begreber, leger med lyde og italesætter hvad det vil sige, at skulle til at starte i skole.

I foråret besøger vi en skole i nærområdet. Vi går ofte flere ture i foråret til en nærliggende skole og leger på deres legeplads og mærker stedet. Dette også for at blive mere sikre i trafikken.

Vi afholder førskolemøder samt individuelle førskolesamtaler med forældrene i efteråret inden skolestart.

Inddragelse af lokalsamfund

Vi bor midt i byens puls og bruger nærmiljøet til ture. Vi bruger parkerne, stranden, havnen og togene når vi skal længere væk. Vi mener, det er vigtigt at børnene får et kendskab til deres lokalmiljø, da der ligger meget genkendelse for barnet og læring bl.a. i forhold til kultur, natur og dannelse. Dette gør vi ved at gå ture på gader og stræder og ser på og taler om byens udtryk og aktiviteter. Fx vejarbejde, kirkeklokken der bimler, en politibil med udrykning osv.

Vi snakker med børnene, om deres oplevelser, om det de kender og de historier de har med fra deres lokalmiljø. På den måde binder vi barnets liv sammen, dette omkring kendskab og nysgerrighed til hinandens hverdag og viden.

Derudover har vi god kontakt til de småhandlende, børnene kommer med til fx blomsterhandleren og cykelhandleren eller bare i Netto, hvis man skal ned og handle. Vi ser børnene, genkende de voksne de møder i deres lokalmiljø og de bliver genkendt.

Vi benytter os til tider af nogle af de kulturelle tilbud såsom biblioteket, julegudstjenester, teater og børnejazz mm.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det er en del af vores målsætning, at der skal være en nærværende og hjemlig stemning på stuerne.

Svanen er oprindeligt en privat villa, så vi har et hus i flere etager med forskellige størrelse stuer.

Vi gør meget ud af at skabe relationer på tværs af huset og de nære relationer mellem barn/barn og barn/voksen.

Vi har blik for den fysiske indretning, så væggene er malet i rolige pastelfarver og stuerne har forskellige legestationer, der kan justeres på alt efter børnenes behov og udvikling. Det bliver taget højde for diversiteten i børnenes behov, da det fysiske miljø også spiller ind på det psykiske børnemiljø, så der fx er læsekrog, hoppe-madrasser, legekøkken mm.

Vi bruger årstidens traditioner fx fastelavn, påske, sommer, halloween til at kreere diverse pynt til ophængning og stemning på stuerne.

I kælderen har vi et fælles tumlerum samt et krearum som stuerne kan byde ind på og som ofte er i brug. Både til at tumle og lege lidt mere fysiske lege, men også hvis man bare har lyst til at lave nogle lege som fx byen sover, diskotek, spille bingo, uforstyrret med en mindre gruppe børn eller lignende.

Derudover snakker vi meget med børnene omkring deres trivsel og hvordan de ser det at være en del af svanen. Med de små børn ser vi på deres trivsel, deres kommunikation og generelt i samspillet og de observationer, vi har i det daglige samarbejde omkring og med børnene.



De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling



Barnet skal have mulighed for at udvikle personlige kompetencer indenfor fællesskabets rammer. Vi ønsker at fremme barnets engagement, gå-på-mod, livsduelig og deltagelseskompetence, gennem meningsfulde aktiviteter, der kan udvide dets erfaringsverden, som det kan forfølge og engagere sig i.

”Jeg kan selv – jeg vil selv”

Vuggestuen

Hver dag, når børnene skal ud at sove, bliver der lavet et læringsmiljø om selvhjælp, som fremmer børnenes selvværd. De voksne er i fysisk øjenhøjde og guider barnet. De sætter rammerne og sørger for at skabe en positiv ledelse. ”Du øver dig”, ”Jeg hjælper dig”. Dette gør, at barnet lærer at mestre, som skaber selvværd samt en tæt relation, da børnene føler sig set og har en alene stund sammen med en voksen. I fællesskab lærer børnene at vaske hænder, gå på toilettet, tage deres tøj af selv og gennem det, vokser deres lyst til at mestre det som giver mod til at udfordre sig selv.

Børnehaven

Hver dag, når børnene skal ud i haven, er der også i børnehaven et læringsrum i garderoben, hvor der er fokus på selvhjælp, som fremmer børnenes evne til at mestre. Her er der altid en voksen, som er til rådighed til at støtte de børn, som har brug for hjælp, og der opfordres til, at de øver sig. Der er en pædagogisk bevidsthed om, at der er små grupper ad gangen ude i garderoben for at skabe det bedste læringsrum, hvor der er ro og en rar stemning til at kunne få den støtte, der er behov for. Det er også i dette rum, at kimen til legerelationer opstår, som kan videreføres til legen udenfor i haven.



Social udvikling

Barnet skal have mulighed for at deltage i meningsfulde sociale fællesskaber, hvor det oplever at høre til og hvor deltagelse og medindflydelse er kerneværdien.

Børnehaven

I børnehaven arbejder vi med bevidstgørelsen af barnets ret og mulighed for deltagelse. Ved samlingen snakker vi meget om oplevelser. Vi øver os i at fortælle foran andre, lære at lytte og vi bruger rigtig meget tid på at lære at konflikthåndtere i børnehøjde. Både for de mindste og de største. Det kan være et simpelt udtryk som 'tarvelig', som vi dykker ned i og som børnene prøver at sætte ord på. Eller bare det at kunne vente på tur eller vente på at andre også er klar, hvis man selv bliver hurtigere klar. Kunne man så måske hjælpe? Vi fortæller historier og leger lege, hvor børnenes ideer bliver mødt med åbne arme og grebet af de voksne som hjælper med at få det i spil.

Vuggestuen

"Samling hvor børnene er i et forpligtende fællesskab".

Vi prioriterer samling hver dag højt, da det er en vigtig start på dagen, hvor vi alle er samlet, synger om hvem der er her, og hvem der mangler, taler om dagen og hvilken dag det er, skiftes til at vælge sange. Den sociale læring i dette, er at kunne rumme at være i fællesskabet og at kunne vente på tur. Derved opstår de sociale kompetencer og grundlaget for videre leg. Det er vigtigt at barnet bliver set, hvordan det har det og føler sig derigennem som en del af fællesskabet. Andre gange vil vi italesætte det "Jeg ved godt, at du kan, men jeg kan se, at du er træt, så jeg hjælper dig lige i dag"

Nogle børn er meget deltagende i samlingen, imens andre er mere stille, og alligevel ser vi i løbet af dagen, hvordan samlingen fortsættes i børnenes leg, og hvordan børnene kopierer samlingen. Det kan give mulighed for deltagelse i legen, da vi i samlingen har haft fokus på venner og hvordan man kan lege sammen.



Kommunikation og sprog

Barnets sprog udvikles gennem relationer og **fællesskaber**, hvor der er en tydelig kommunikation, der fremmer barnets lyst til at anvende sproget. Den voksne er **sproglig rollemodel** for barnet. Dette er især vigtigt ift. den måde, vi som voksne taler til, om og med hinanden i dagligdagen. I Svanen foregår kommunikation og sprog hele dagen. Vi er som pædagogisk personale meget opmærksomme på, hvordan den sproglige kommunikation foregår med henholdsvis det enkelte barn og gruppen. I Svanen er vi meget anerkendende i vores kommunikation og understøtter at børnene bliver set og hørt som dem de er.

Når børnene afleveres i vuggestuen, foregår kommunikationen på mange måder. Der gøres en dyd ud af at alle børn bliver mødt med deres individuelle behov for at give dem den bedste start på dagen. Vi tager imod dem ved at sige godmorgen med barnets navn, kigge på dem og smiler. Pædagogerne står til rådighed, til dem der har brug for mere kropslig omsorg.

Hver dag når børnene skal spise, skaber vi rammerne for et læringsmiljø, hvor børnene har mulighed for at deltage i et fællesskab. Børnene er en del af et fællesskab, hvor der bliver lyttet til hinanden, hvor de øver sig i at udtrykke deres egne behov, øver sig i at vente, forstå sig selv og hinanden.

Vi laver sproglege, hvor vi fx får et ord til at vandre hele vejen rundt i en stor rundkreds. Vi sidder og rimer sammen eller lærer en lang rim-sætning eller sang udenad. Nogen gange med fagter også. De sange kan man ofte høre, hvis man møder os, når vi går på tur i nærområdet i ugerne efter.

Vi arbejder meget med begrebsforståelse, da det er et vigtigt værktøj for at kunne begå sig socialt.

Vi lærer dem også fjolleord og sætninger og gør et stort nummer ud af at lære dem, hvordan man kan bruge humor og hvordan man ikke skal bruge det (mod hinanden).

Vi har bøger som handler om stemning og følelser. Børnene er gode til at sætte ord og følelser på forskellige ansigtsudtryk.



Krop, sanser og bevægelse

Barnets krop har brug for at blive brugt og udfordret motorisk, og børn i Svanen skal opleve krops- og bevægelsesglæde. De skal kende deres krops funktioner og deres sanser skal stimuleres.

Vi inkorporerer bl.a. øvelser i mindfulness i vuggestuens morgensamling, for at hjælpe børnene med at finde ro og sikre en god start på dagen.

Vi styrker deres finmotorik med aktiviteter som puslespil, magneter, plusplusser og tegne/male.

Vi holder ugentlig massagedag, vi stimulerer børnenes taktile sanser gennem forskellig leg og aktiviteter. Børnene giver hinanden, og de voksne, massage med forskellige redskaber (legetøjsbiler mm), som styrker børnenes kropslige bevidsthed.

I børnehaven har vi fredagsløb hver fredag i haven. Det er en stafet, hvor man hepper på hinanden og er på samme hold. Før vi løber, skal der strækkes ud og trænes. Børn og voksne byder ind med bevægelser, og dette spreder stor glæde og entusiasme.

Vi har ugentlig afslapning, hvor børnene ligger og slapper af og lytter til historie nogle timer udendørs. Dels for at få pulsen ned og dels for at børnene øver sig i at mærke sig selv. (low arousal)

Vi har nogle særlige musiknumre, som skifter tempo og udtryk, hvortil børnene lærer at synge højt/lavt eller danse hurtigt/langsomt i forhold til musikkens udtryk.

Vi dyrker/arbejder med børnenes sanser i forbindelse med måltider, hvor der smages, lugtes og føles på maden.

Vi har en legeplads som dagligt giver børnene mange sanseindtryk og erfaringer med at bruge krop og bevægelse på udfordrende måder.



Natur, udeliv og science

I Svanen arbejder vi med natur, udeliv og science. Vi arbejder med at understøtte læringsmiljøet samtidig med, at børnene selv får lov til at eksperimentere med deres sanser og den naturvidenskabelige verden, som de møder i deres dagligdag.

Legepladsens miljø er et oplagt sted for udforskning og læring.

I nærområdet har vi gode muligheder for at besøge både natur og strand. Det benytter vi os selvfølgelig af.

Vi tager eksempelvis til stranden og går i vandkanten, samler tang, skaller osv, mens vi observerer og taler om dyr. Sommetider tager vi i Hareskoven. Her samler vi sten, kastanjer, grankogler, blomster og lign, som vi bruger til kreative aktiviteter i institutionen.

Æbleskoven

Trygge institutioner har en udebørnehave i Albertslund, hvor Svanen har været så heldige at få lov at tage ud en gang imellem. Til formålet lejer vi en stor bus, og kører samlet derud og hjem med madpakker og alt hvad dertil hører. Vi har en naturvejleder ansat derude, som laver spændende projekter med børnene. Da vores institution ligger midt i byen, er dette en fantastisk mulighed for vores børn at komme ud og mærke græs mellem tæerne og se og høre om spændende dyr i skoven.

Vores naturvejleder, Kristian, påbegynder ligeledes at komme på besøg i Svanen og lave projekter hjemme på matriklen, hvor der jo også er masser af krible-krabledyr og muligheder for at udforske naturen og lære børnene at være nysgerrige på den.

Vi har haft 'skraldeuge', hvor vi var på besøg med rundvisning på genbrugspladsen og senere ude og samle affald, som vi efterfølgende talte om og sorterede i poser. Her talte vi selvfølgelig om hvad vi fandt og hvordan det kunne være havnet der.



Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur, Æstetik og fællesskab

Svanen bruger kulturen til at styrke børnenes kendskab til danske såvel som internationale traditioner og kulturer. I forbindelse med den danske kultur, ser vi på året som et hjul, hvor vi i løbet af et år, kommer igennem hjulet og får fejret diverse traditioner, som fastelavn, påske, halloween og jul.

Børnene er nysgerrige og aktiviteterne stimulerer børnenes fantasi. Dette har sommetider resulteret i, at aktiviteten udviklede sig på en ny måde på børnenes præmisser. Her følger pædagogerne børnenes spor og gode engagement og det ender altid med at blive spændende og lærerigt.

Eller indianer-uge (native-/indfødt) i børnehaven, hvor der bliver fortalt indianer-historier, hentet grene i skoven, sunget indianersange om bålet og lavet uroer og fjerhatte.

Dagligdagen byder også på en masse indslag, som personalet kan gribe og fortælle om og snakke ind i med børnene. Som fx når vores madmor, Rosa, laver EID fest-måltid til frokost, julefrokost i december, fastelavnsboller osv.

Vi præsenterer og involverer også børnene i det kulturelle omkring eksempelvis musik. Det kunne være et kort historisk eller kulturelt indspark, når en sang alligevel handlede om at et tog kørte gennem Kina. Eller måske noget om arkitekturen i en del af verden, eller måske en fortælling om

den kinesiske mur. Svanens kælder er god til fordybelse. Et oplagt sted at lave kreative projekter med udgangspunkt i de temaer, historier eller snakke vi har eller har haft. Eller for de største, en mulighed for at lære at skrive lidt tal og bogstaver mm.



Evalueringskultur

I Svanen er vi gode til at sparre og reflektere. Vi er gode til at give og modtage feedback. Vi evaluerer vores arbejde og aktiviteter. Det gør vi både on-the-fly og særligt ved stuemøder, personalemøder og pædagogiske dage.

Det er vigtigt for os at have pædagogiske retninger, delmål og mål. Vi inddrager hinanden for et bredere perspektiv og inddrager ofte også forældrene i vores tanker bag. Det er vigtigt for børnenes udvikling, trivsel og dannelse, at vi arbejder samme vej og at planerne følges hele vejen rundt.

Vi griber hinandens pædagogiske bolde og samler op ved møder, hvor tingene bliver evalueret og snakket mere til bunds og lagt ind i planlægningen. Vi taler fx rundt om de ting som fungerer og hvilke ting som ikke gjorde og hvorfor. Kunne man ændre noget eller skal noget tænkes anderledes osv. Vi lægger nogle af vores aktiviteter op i vores digitale platform, Family, så forældrene kan følge med i Svanens hverdag.

Vi bruger vores personalemøder og/eller pædagogiske dage til at evaluere eller opdatere vores pædagogiske læreplaner. Svanen er i en sund udvikling. Det er en levende proces, som evalueres, ændres og rettes til løbende.